

หลักสูตร พน.๐๐๓ การดับเพลิงขั้นสูง
(Advance Fire Fighting Course)
กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย
กองการฝึก กองเรือยุทธการ
พ.ศ.๒๕๕๒

คำนำ

หลักสูตรการดับเพลิงขั้นสูง (Advance Fire Fighting Course) ฉบับนี้จัดทำขึ้นเนื่องจาก กฟร. เล็งเห็นว่า หน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถานประกอบการ ที่ต้องการฝึกอบรมผู้อำนวยการดับเพลิง หรือ เจ้าหน้าที่ดับเพลิงของหน่วยงาน ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเทคนิคและวิธีการในการดับไฟ รวมถึงอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดับไฟ การค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ซึ่งการอบรมจะเพิ่มขึ้นตอนการฝึกจำลองเหตุการณ์ และการแก้ปัญหาสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความมั่นใจในการปฏิบัติ และมีสติ สามารถควบคุมเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง ซึ่งหากเมื่อเกิดเหตุขึ้นแล้ว ไม่มีแนวทาง วิธีการ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ถูกต้องอาจทำให้เกิดความเสียหายขึ้นทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงชื่อเสียงของหน่วยงาน จึงได้จัดทำหลักสูตรการดับเพลิงขั้นสูง (Advance Fire Fighting Course) ขึ้น เพื่อให้การสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ที่ขอรับการสนับสนุน

กฟร.เป็นหน่วยงานหนึ่งของ กร. และ ทร. ที่มีขีดความสามารถในการให้การสนับสนุนการฝึกอบรมด้านการดับเพลิงและป้องกันความเสียหายทางเรือให้กับหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชนได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน ที่เข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ยังจะเป็นประโยชน์ต่อ ทร. โดยตรงในด้านการประชาสัมพันธ์หน่วยด้วย

เมื่อได้เปิดการฝึกอบรมตามหลักสูตรฉบับนี้แล้ว หากพบว่ามีข้อบกพร่องด้วยประการใด กฟร.จะ ได้ปรับปรุงให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ขึ้นในโอกาสต่อไป

กองการฝึก กองเรือยุทธการ

ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

หลักสูตร พ.น.๐๐๓ หลักสูตรการดับเพลิงขั้นสูง

(Advance Fire Fighting Course)

กองการฝึก กองเรือยุทธการ

พ.ศ.๒๕๕๒

๑. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

เพื่อฝึกอบรมหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน ให้มีความรู้เกี่ยวกับ

๑.๑ เทคนิคการใช้อุปกรณ์ดับเพลิงประเภทต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ เทคนิคการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๑.๓ เทคนิคการเข้าดับไฟในห้อง และพื้นที่เปิด

๑.๔ เทคนิคการดับไฟประเภทพิเศษ

๑.๕ การฝึกจำลองเหตุการณ์ การวางแผนในการแก้ปัญหา และการสั่งการณ

๑.๖ อันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดับเพลิง

๑.๗ การนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในหน่วยงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

เป็นบุคคลภายนอก ทร. (บุคลากรป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของหน่วยงานทั่วไป เทศบาล และ อบต.)

๓. ระยะเวลาในการฝึกอบรม ๒ วัน

๔. การดำเนินการฝึกอบรม

๔.๑ กำหนดเวลาฝึกหัดศึกษาประจำวัน ดังนี้

๐๕๓๐ - ๐๗๓๐ กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกอบรม

๐๘๓๐ - ๑๒๐๐ ศึกษาในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติ

๑๓๐๐ - ๑๗๓๐ ศึกษาในห้องเรียนและฝึกปฏิบัติ

๔.๒ การศึกษาในห้องเรียนและการฝึกปฏิบัติ รวมใช้เวลาประมาณ ๒๔ ชั่วโมง

๔.๓ กำหนดการเปิดและปิดการอบรมเป็นไปตามที่ กร.อนุมัติเป็นราชกรณีที่มีหน่วยนอก ทร./ภาคเอกชน

เสนอขออนุญาตเข้ารับการฝึกอบรมที่ กพร.

๕. การวัดและการประเมินผลการฝึกอบรม

ใช้วิธีวัดและประเมินผลตามความเหมาะสม แล้วตัดสินผลผ่านหรือไม่ผ่านการอบรม และให้ผู้ผ่านการอบรมมีสิทธิ์ได้รับประกาศนียบัตร ตามระเบียบว่าด้วยการออกประกาศนียบัตรของ กพร.

๖. การกำหนดวิชาในหลักสูตร ประกอบด้วย ๖ วิชาหลัก และมีชั่วโมงการเรียนการสอน ดังนี้

๗. การวัดและประเมินผลการศึกษา

ปฏิบัติตามระเบียบ ทร. ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๐ หมวด ๒ และระเบียบ ยศ.ทร. ว่าด้วยการดำเนินการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมิได้จัดการศึกษาเป็นภาค พ.ศ.๒๕๔๘ และพร้อมกับฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๑ สำหรับวิชาที่ไม่กำหนดหน่วยกิต ให้ กพร. ประเมินผลตามความเหมาะสม

๘. เกณฑ์ตัดสินผลการสอบความรู้

ปฏิบัติตามระเบียบ ทร. ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ.๒๕๓๐ หมวด ๒ และระเบียบ ยศ.ทร. ว่าด้วยการดำเนินการศึกษาของสถานศึกษาซึ่งมิได้จัดการศึกษาเป็นภาค พ.ศ.๒๕๔๘ และพร้อมกับฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๑

๙. กำหนดวิชาในหลักสูตร

๙.๑ การกำหนดหน่วยกิต กำหนดชั่วโมงบรรยายประมาณ ๑๖ ชั่วโมงเป็น ๑ หน่วยกิต และกำหนดชั่วโมงการปฏิบัติประมาณ ๓๒ ชั่วโมง เป็น ๑ หน่วยกิต โดยไม่นับชั่วโมงที่สอบคิดเป็นหน่วยกิต และให้เทียบเศษของชั่วโมงที่เกินหรือไม่ถึง ๑ หน่วยกิต ดังนี้

๙.๑.๑ การเรียนภาคทฤษฎี ๔ - ๑๑ ชั่วโมง เป็น ๐.๕ หน่วยกิต

๙.๑.๒ การเรียนภาคปฏิบัติ ๘ - ๒๓ ชั่วโมง เป็น ๐.๕ หน่วยกิต

๙.๑.๓ การฝึกภาคสนาม ๑๖ - ๔๓ ชั่วโมง เป็น ๐.๕ หน่วยกิต

๙.๒ การกำหนดวิชาในหลักสูตร ทุกวิชาในหลักสูตรเป็นวิชาหลักมีรายชื้อวิชา จำนวนชั่วโมง และหน่วยกิต ดังนี้

ชื่อวิชา	จำนวนชั่วโมง			หมายเหตุ
	อบรม	ฝึก	รวม	
๑. พัฒนาการของไฟ อันตรายต่าง ๆ และการระมัดระวัง	๑	๒	๓	- วัดผลรายวิชาและประเมินผลโดยรวม - ตัดสินผล ผ่านหรือไม่ผ่านการอบรม
๒. เทคนิคการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่อับอากาศ	๑	๔	๕	
๓. เทคนิคการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ และการใช้โฟมดับไฟ	๑	๓	๔	
๔. เทคนิคการดับไฟประเภทพิเศษ	๒	๑	๓	
๕. เทคนิคการดับไฟในลักษณะต่าง ๆ	๒	๓	๕	
๖. การฝึกจำลองสถานการณ์	๑	๓	๔	
รวม	๘	๑๖	๒๔	

๑๐. บรรยายหลักสูตร

๑๐.๑ มีรายละเอียดตามผนวกต่อท้ายดังนี้

๑๐.๑.๑ พัฒนาการของไฟ อันตรายต่าง ๆ และการระมัดระวัง	ผนวก ก
๑๐.๑.๑ เทคนิคการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่อับอากาศ	ผนวก ข
๑๐.๑.๑ เทคนิคการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ และการใช้โฟมดับไฟ	ผนวก ค
๑๐.๑.๑ เทคนิคการดับไฟประเภทพิเศษ	ผนวก ง
๑๐.๑.๑ เทคนิคการดับไฟในลักษณะต่าง ๆ	ผนวก จ
๑๐.๑.๑ การฝึกจำลองสถานการณ์	ผนวก ฉ

๑๐.๒ การกำหนดหมายเลขกำกับ

๑๐.๒.๑ หมายเลข พน.๐๐๓ เป็นหมายเลขหลักสูตร (พน. คือ หลักสูตรพิเศษสำหรับบุคคลนอก ทร.)

๑๐.๒.๒ หมายเลขกำกับวิชา กำหนดไว้ในผนวกของวิชานั้น ๆ

๑๐.๒.๓ ตัวเลขในวงเล็บท้ายหัวข้อวิชาของแต่ละผนวก เลขตัวแรกคือชั่วโมงการสอนทางทฤษฎี และเลขหลังเครื่องหมาย / คือชั่วโมงการปฏิบัติ

รายการผนวก

ผนวก ก	วิชา พน.๐๐๓.๑ พัฒนาการของไฟ อันตรายต่าง ๆ และการระมัดระวัง	๓ ชั่วโมง หน้า ๔
ผนวก ข	วิชา พน.๐๐๓.๒ เทคนิคการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่อับอากาศ	๕ ชั่วโมง หน้า ๕
ผนวก ค	วิชา พน.๐๐๓.๓ เทคนิคการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และการใช้โฟมดับไฟ	๔ ชั่วโมง หน้า ๖
ผนวก ง	วิชา พน.๐๐๓.๔ เทคนิคการดับไฟประเภทพิเศษ	๑ ชั่วโมง หน้า ๗
ผนวก จ	วิชา พน.๐๐๓.๕ เทคนิคการดับไฟในลักษณะต่าง ๆ	๕ ชั่วโมง หน้า ๘
ผนวก ฉ	วิชา พน.๐๐๓.๖ การฝึกจำลองสถานการณ์	๔ ชั่วโมง หน้า ๙

พล.ร.ต.

ผบ.กพร.

ผนวก ก

วิชา พน.๐๐๑.๑ พัฒนาการของไฟ อันตรายต่าง ๆ และการระมัดระวัง

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเกิดไฟ พัฒนาการของไฟ อันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่เกิดเพลิงลุกไหม้ และการระมัดระวัง เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการป้องกันตนเองและควบคุมไฟได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการอบรมและฝึกดังนี้

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- พลศาสตร์ของไฟ และพัฒนาการของไฟ	.๕	๑
- ก๊าซพิษที่เกิดจากการเผาไหม้ และการเกิด flashover & Back draft	.๕	.๕
- การระมัดระวัง และการป้องกัน	-	.๕
รวม	๑	๒

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการเรียนวิชาป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฟร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฟร.

พล.ร.ต.
ผบ.กฟร.

ผนวก ข

วิชา พน.๐๐๓.๒ เทคนิคการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยในพื้นที่อับอากาศ

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการใช้เครื่องช่วยหายใจแบบอวกาศอัด เครื่องมือ / อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย เทคนิคในการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย การทำงานในพื้นที่อับอากาศ อันตรายต่าง ๆ และการระมัดระวัง เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีการอบรมและฝึกดังนี้

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- เครื่องช่วยหายใจแบบอวกาศอัด	.๕	๑
- เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัย และการค้นหาและช่วยเหลือ	-	๒
- การทำงานในที่อับอากาศ อันตรายต่าง ๆ และการระมัดระวัง	.๕	๑
รวม	๑	๔

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฝร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฝร.

พล.ร.ต.
สบ.กฝร.

ผนวก ก

วิชา พน.๐๐๓.๓ เทคนิคการใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์ดับเพลิง

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิง เทคนิคการใช้หัวฉีด สายสูบลในการดับเพลิง เทคนิคการใช้เครื่องมือดับเพลิงเบื้องต้น และเทคนิคการใช้โฟมดับเพลิง เพื่อให้สามารถใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ดับเพลิง ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- เทคนิคการใช้เครื่องมือดับเพลิงขั้นต้น และเทคนิคการใช้โฟมดับไฟ	.๕	๑.๕
- เทคนิคการควบคุมหัวฉีด สายสูบล (การนำสายสูบลอกใช้งาน และการทำงานเป็นทีม)	.๕	๑.๕
รวม	๑	๓

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๒. คู่มือการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
๓. คู่มือการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟ กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฟร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฟร.

พล.ร.ต.

ผบ.กฟร.

ผนวก ง

วิชา พน.๐๐๓.๔ เทคนิคการดับไฟประเภทพิเศษ

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับวัตถุอันตรายประเภทต่างๆ และการควบคุมกรณีวัตถุอันตรายเกิดเพลิงลุกไหม้ ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- ประเภทของวัตถุอันตราย	๑	-
- การดับไฟประเภทพิเศษ	๑	๑
รวม	๒	๑

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฝร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฝร.

พล.ร.ต.

สบ.กฝร.

ผนวก จ

วิชา พน.๐๐๓.๕ เทคนิคการดับไฟในลักษณะต่าง ๆ

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้รับการอบรมมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการดับไฟในพื้นที่ในลักษณะต่าง ๆ เช่น การดับไฟในอาคาร การดับไฟในพื้นที่เปิด และอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดทักษะการดับไฟในพื้นที่ในลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- การดับไฟในห้อง (ในลักษณะขึ้น-ลง ทางคิง)	.๕	๑
- การดับไฟในห้อง (ในลักษณะเข้าดับไฟทางด้านข้าง)	.๕	๑
- การดับไฟขนาดใหญ่พื้นที่เปิด	.๕	.๕
- การดับไฟท่อทางส่งน้ำมัน หรือ แก๊ส	.๕	.๕
รวม	๒	๓

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฟร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฟร.

พล.ร.ต.

สบ.กฟร.

ผนวก ฉ

วิชา พน.๐๐๓.๖ การฝึกจำลองสถานการณ์

ความมุ่งหมายของวิชา

ให้ผู้รับการอบรมนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการฝึกสั่งการณ และการแก้ปัญหาในสถานการณ์จำลองได้ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดทักษะสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในหน่วยงานของตน ได้อย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา	จำนวนชั่วโมง	
	อบรม	ฝึก
- การวางแผนในการดับไฟ	๑	.๕
- การสั่งการณดับไฟระดับหน่วยงานและสาขางานบังคับบัญชา		.๕
- การควบคุมทีมดับเพลิง		๑
- การแก้ปัญหาจากการจำลองสถานการณ์		๑
รวม	๑	๓

รายชื่อแบบเรียนและเอกสารอ้างอิงในวิชานี้

๑. คู่มือการป้องกันและดับเพลิง กรมยุทธศึกษาทหารเรือ
๒. คู่มือการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมหนีไฟ กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ผู้จัดทำ

กองฝึกการช่างกลและป้องกันความเสียหาย กฟร. และ กองพัฒนาและประเมินผลการฝึก กฟร.

พล.ร.ต.

ผบ.กฟร.